GAZETA KRAKOWSKA

Nro 55.

Z KRAKOWA DNIA 9 LIPCA 1820 ROKU W NIEDZIELĘ

Z Warszawy d. 1 Lipca.

Jego Cesarzewicowska Mość, Wielki Xiąże Konstanty, wyiechał przed kilku dniami z tuteyszey stolicy na nieiaki czas do Białego boku i Brześcia Litewskiego.

Nayiaś. Cesarz i Król Jmć Dekretem swym z dnia 6 Czerwca r. b. raczył nayłaskawiey mianować JW. Tabedzkiego dotąd Radcę Izby Obrachunkowey Radcą Stanu Dyrektorem Jeneralnym w Kommissyi Rządowey Przychodów i Skarbu, a to w mieysce JW. Okołowa Prezesem Izby Obrachunkowey nominowanego.

Oceniaiąc gorliwą pracę Członków i Officyialistów Kommissyi do urządzenia Dóbr narodowych i duchownych w Obwodzie wolnego Miasta Krakowa ustanowioney, raczył N. Cesarz i Król Jmć Dekretem z teyże daty udzielić ozdoby orderu S. Stanisława trzeciey klassy:

PP. Konstantemu Popielowi, Wincentemu Siemieńskiemu, Felixowi Radwańskiemu, Janowi Drake, Franciszkowi Piekarskiemu, Floryanowi Straszewskiemu, Członkom Kommissyi.

Zaś Klassy czwartey: PP. Adamowi Czapskiemu, Michałowi Straszewskiemu, Adamowi Radwańskiemu, Officyialistom.

Z Paryża d. 20 Czerwca.

Municypalność tuteysza podała Królowi adress z powodu zaszłych tu niedawno zaburzeń, w którem zapewnia niezmienną wierność Królowi mieszkańców Paryża, i na końcu wyraża: "Przezorność znayduie się, N. Panie, w Twey radzie, wspaniałość w Twem szlachetnem sercu, a moc ustaw i potęga w Twych ręku; poddani W. K. M. polegaią zatem na tey opiekuńczey władzy, która dobrych zasłania, złych pogrąża, i istnieiące urządzenia i wolność, które winniśmy wysokiey W. K. M. mądrości i miłości do Francyi, utrzymać potrafi."

Król odpowiedział na ten adress: "Mocno poruszony iestem wyrazami przychylności, które mi w imieniu dobrego miasta Paryża w chwili smutney i oraz nieszczęśliwey wynurzacie. Burzyciele, niegodni nazwiska Francuza, poważyli się, dla wzniecenia niespokoyności, nadużyć imienia tey konstytucyi, która iest

dla mnie droższą niżeli dla nich. Lecz te zdarzenia posłużyły do tego, iż miałem sposobność poznać dobre postępowanie moich żołnierzy i przychylność ludu, a mianowicie ludu przedmieść Paryża do swoiego Króla, ponieważ odebrałem nayzupełnieysze dowody przywiązania do ustaw, a nawet powiedzieć mogę, do moiey osoby. Zapewniycie mięszkańców mey stolicy o moiey do nich miłości, i powiedzcie im, iż ciągle starać się będę utrzymać spokoyność, która teraz przywrocona została, i która, iak się spodziewam więcey przerwaną nie będzie.,,

Potem przyiął J. K. M. wielu Marszałków, Jenerałów i inne wysokie osoby.

Minister spraw wewnętrznych oświadczył w liście do Xięcia Reggio (Marszałka Oudinot,) naczelnego Wodza gwardyi narodowey, iż Król kontent iest z dobrego sprawienia się gwardyi narodowey. Marszałek ten prosił Króla i otrzymał pozwolenie oddalenia się na czas nieiaki od dowództwa. Xiąże Choiseul obiął po nim naczelne dowództwo nad gwardyią. -- Czyniący służbę Major jenerał gwardyi Królewskiey oznaymił temu korpusowi, iż Król kontent iest z dobrego postępowania swey gwardyi.

Uwolniono wielu uwięzionych tu studentów; niektórym dano zaraz paszporty do oddalenia się z miasta.

Kilkunastu młodzieży usiłowało w Brest ponowić sceny Paryzkie; ale władze mieyscowe za pomocą morskich żołnierzy przywrociły w krótce spokoyność i kilku z młodzieży uwięziły.

W Rennes zaszły także zaburzenia. Dobrze ubrani młodzieńcy przechodzili trzymaiąc się za ręce z brudno ubranemi ludzmi po ulicach. Ludzie ci naiętemi byli na każdy wieczor za 4 do 10 soldów. Zandarmeryia nie mogła im dać rady; dopiero gdy strzelcy konni na nich natarli, rozpierzchnęli się na wszystkie ulice i krzyczeli: " Do broni, obywatele!,, Znaczna ich liczba pobiegła do składów rusnikarzów, dla opanowania broni, lecz zastała ie zamknięte. Tymczasem liczne patrole o godzinie 10 w wieczor przywrociły spokoyność.

Od zaszłych tu zaburzeń widzieć się daie wiele lasek z sztyletami lub szpadami.

W Departamencie Mozeli poskoczyła cena pszenicy od 19 do 79 Fr. i zabroniono iey za granicę wywozić.

Hr. Corvetto, były Francuzki Minister skarbowy, opuścił Paryż i Francyią, dla osiądzenia w oyczystem swoim mieście Genui.

P. Labaume oddał wczoray Królowi dzieło swoie pod tytułem: " Historyia obalenia Cesarstwa Napoleona.,,

Po ostatnich tu zaburzeniach stoi teraz w każdey z 12 części stolicy po 500 ludzi liniiowego woyska dla utrzymania spokoyności, a patrole po 25 ludzi z officerem ciągle przechodzą po ulicach i placach publicznych.

Zastanowienia rzecz godna (wyraża gazeta Francyi,) iż rewolucyia Francuzka żadnego z swoich celów nie dopięła, owszem do tego przyszła, co w ciągu swoim potępiała. Oto tego dowody: Rewolucyia chciała mieć w r. 1789 iedną nieustaiącą izbę prawodawczą, zamiast zwoływanych dawniey czasami stanów, a teraz mamy dwie izby i to nie zawsze

zgromadzone. — Rewolucyia uznawała, iż szlachta nie w stosunku innych stanów była reprezentowaną, a teraz mamy aż do nieskończyności pomnażać się mogącą liczbę Parów, gdy tymczasem liczba deputowanych iest ograniczona. — Rewolucyia w r. 1793 nietylko we Francyi, ale w całey Europie nie chciała mieć żadnego Króla; lecz w kilka lat poźniey mieliśmy Cesarza Francyi, który liczbę Królów podwoił. — Rewolucyia po dwa razy wypędziła Borbonów, i po dwa razy odzyskali tron; wypędziła Królów Neapolitańskiego i Piemontskiego, a teraz oba znowu spokoynie panuią. — Rewolucyia zniosła szlachtę, a teraz mamy dwoiaką: dawną i nową. — Rewolucyia uchwaliła, iż Francyia żadnych nie będzie czynić zdobyczy, a tymczasem woyska nasze zaszły aż do miasta Moskwy. — Rewolucyia chciała konstytucyi, i zamiast jedney utworzyła ich sześć, ale żadney nie utrzymała, aż nakoniec Burbon nadał Francyi stałą. Cóż więc pozostało się z rewolucyi? — Louvel i Gravier!!

Monitor zawiera względem P. Madier de Montjau, Radcy Królewskiego w sądzie w Nimes, który iak wiadomo, podał izbie Deputowanych prośbę względem istnienia we Francyi taynego Rządu, co następuie: Prokurator Królewski chciał od niego powziąść wiadomość o imionach wchodzących do tego Rządu osób; lecz on oświadczył, iż poprzysiągł nikogo nie wymieniać. Zresztą wszystko obiawi, czego tylko żądać będą, wyiąwszy imiona. Więcey nic z niego nie wybadano.

Po zakończeniu wielkiey bitwy (ustawy o wyborach, iak ią Jen. Foy przed kilku dniami nazwał) trudni się izba Deputowanych teraz rozstrząsaniem budżetu. Tenże Jenerał żalił się niedawno w tey izbie, że Francyia utraciła naturalną swoią granicę (lewy brzeg Renu) która iey spokoyność, a może nawet spokoyność Europy zapewnić mogła. — Na posiedzeniu dnia 17 obwiniał Deputowany Puymaurin jakobinów, iż uwodzą młodzież Francuzką, a teraźnieyszych Professorów, iż zamiast wpaiania w młodzież miłości do Króla i prawności, wykładaią zdarzenia w Sparcie, Atenach, Rzymie, Brutusa i Cezara. Wielu z zgromadzenia żądało druku iego mowy; lecz sprzeciwił się kommissarz Królewski, P. Cuvier, i bronił nietylko Professorów, ale i uczniów, dodaiąc: może młodzież podczas ostatnich zaburzeń zbłądziła, ale błądziła z szlachetnych uczuciów. Zapewnił oraz, iż Rząd lubo surowe, ale oycowskie przedsięwziął środki przeciw podobnem na przyszłość zdrożnościom. — Na temże posiedzeniu wniesiony został proiekt do ustawy, iż departament Korsyki dzielić się na przyszłość będzie zamiast pięciu na siedm powiatów.

— Dnia 24. —

Onegday przybył tu Xiąże Decazes. Nietylko odwiedził zaraz Ministrów, ale nadto wczoray i dziś miał prywatne posłuchania u Króla. Gdy on nie postradał łaski Króla, sądzą zatem iż wniydzie znowu do Ministeryium, gdzie iako znany z umiarkowanych uczuciów podczas teraźnieyszych zaburzeń bardzo użytecznym bydź może. Tymczasem iego nieprzyiaciele zaczenaią znowu przeciw niemu się srożyć: Jenerał Donadieu zapowiedział w dzienniku Sporów, iż do-

wiedzie prawnie, kto był sprawcą zabóystw w Grenoblu, ieżeli tam istotnie nastąpiły.

W izbie Deputowanych doniosł wczoray P. Perrier o nadeszłey na giełdę nader ważney wiadomości, że Ziednoczone Stany północney Ameryki nałożyły okrętową opłatę po 18 piastrów od iedney beczki, która opłata wyrównywa zabronieniu handlu. Oddawna żalili się Amerykanie na celne nasze systema i chcieli wniyść w układy, ale może przebrało im się cierpliwości. Takie to wynikaią skutki, gdy nie chcemy się przekonać, iż handel potrzebuie wolności. — Minister Pasquier odpowiedział na to: że rozpoczęte są z Amerykanami układy dla zaprowadzenia wzaiemnych opłat celnych i zasięgnione iest w tey mierze zdanie kupców, a osobliwie z Bordeaux. — Pan Villele przymawiaiąc się, dodał: ieżeli ta wiadomość iest pewna, tedy należy użyć odwetu; my prędzey obeyść się możemy bez handlu Amerykańskiego, niżeli Ameryka bez naszego.

Z Madrytu d. 10 Czerwca.

Pomiędzy 3 kandydatami podanemi Królowi na urząd radcy municypalnego Madrytu, zaledwo Król imie drugiego usłyszał, to iest P. Marchalo, rzekł: lakkolwiek pierwszy ma wiele zalet, skłaniam się przecież na drugiego, ponieważ on ieden z urzędników r. 1814 ośmielił się oświadczyć mi potaiemnie, iż rozpoczęte wówczas przeciw tak wielu nieszczęśliwem sprawy nie gruntuią się na sprawiedliwości.

Patryiotyczne towarzystwo w Maladze wydało podczas obioru reprezentantów do Stanów następuiące krótkie ostrzeżenie: Malago! miey oko na Twoich obieraczów, aby nie obrali reprezentantami takich mężów, którzyby w ognębieniu Ciebie swoie szczęście zakładali. (Podp:) patryiotyczny związek. „

Wyrokiem królewskiem zniesiona iest w Hiszpanii, stósownie do uchwały Stanów, sromotna kara smagania.

Ustąpienie przez Króla części dóbr koronnych na użytek kraiu zostało natychmiast uskuteczniocne. Król sam oznaczył pałace i przyległe do nich dobra, a resztę w wartości 1 mil. realów oddał iako dobrowolną ofiarę na użytek narodu, sądząc, iż to wszystko go bogaci co ludowi odstępuie.

Klub Lorencini w Madrycie nie iest więcey niebezpiecznym. Trzy uwięzione iego członki są sądzone.

Mieszkańcy Saragossy opatrzonemi teraz bydź muszą kartkami pod napisem: dobrych obywateli. Przy takowey kartce każdy iest szanowany, a bez niey ściąga na siebie podeyrzenie.

Riego postanowił nakoniec zatrzymać stopień ienerała maiora.

Margr. Mataflorida, który w dniu tym, gdy Król zaprzysiągł konstytucyią, z urzędu w Madrycie złożony został, znayduie się teraz w Baionie, ponieważ klub Lorencini żądał iego uwięzienia. — Do Portugalii zbiegło wielu Hiszpanów, a między innemi i Hr. Tarremusquiz, który dawniey w łasce u Króla zostawał, w Madrycie niesądził się bydź bezpiecznym z strony klubu Lorencini.

W Walencyi uzbraiaią kilka kompanij gwardyi narodowey, dla poskromienia kup rozboyniczych, które drogi w tey prowincyi niebezpiecznemi czynią.

Korsarskie okręty niepodległych w połu[d]niowey Ameryce kraiów krążą ciągle pod naszemi brzegami, i pokazuią się nawet przed portem Kadyxkiem.

Tak zwane Hiszpańskie Presidios składaią się z następuiących trzech twierdz na brzegach połnocney Afryki: Ceuty, Penon de Valez i Molila; a zatem nie są iak mylnie sądzono galerowemi urządzeniami. Pomiędzy posełanemi tam osobami zachodzi także następuiąca rożnica: iedni posełanemi tam są tylko na wygnanie, a drudzy za karę iako aktualni zbrodniarze wszelkiego rodzaiu. Pierwsi mogą w twierdzy wolno chodzić, prawadzić swoie rzemiosło i żyć dosyć znośnie z swego zarobku. Drudzy, iako aktualni zbrodniarze, zamykanemi są w osobnych więzieniach, do ciężkich robot, po dwoch razem zkutemi, używanemi i mizernie żywionemi. Czyli nieszczęśliwi, teraz przywołani Hiszpanie, którzy od r. 1814 tam się znaydowali, traktowanemi byli iako wygnańcy lub zbrodniarze, niewiadomo; lecz podobno niestety w ostatnim znaydowali się przypadku.

Tak bardzo od dawnych czasów prześladowane w Hiszpanii wolne mularstwo, znayduie teraz wielu stronników. Prawie po wszystkich miastach zakładane są loże, a tu znayduie się głowna.

Z Londynu d. 20 Czerwca.

Układy między Królową i Ministrami zerwane zostały. Korrespondencyia w tym przedmiocie udzielona została z rozkazu Króla obu izbom parlamentu. Składa ona się ogółem z 10 pism. Dwa pierwsze są rzetelnemi kopiiami obu listów Lorda Liwerpoola pod d. 10 b. m. i odpowiedzi Królowey, których dawniey ogłoszona osnowa bardzo była zfałszowana, gdyż Królowa nie była wezwana, aby się zrzekła tytułu Królowey. W innym liście wyraził Lord Liwerpool między innemi: "że lubo Ministrowie nie odebrali żadney odpowiedzi na podane pod 15 Kwietnia P. Brougham propozycyie, gotowemi iednak są przyiąć propozycyie, które im Królowa Jmć zechce uczynić." Na co Królowa odpowiedziała: "że propozycyie z d. 15 Kwietnia dopiero za swoim do Londynu przybyciem odebrała; lecz chcąc odpowiedzieć życzeniom obu izb parlamentu, przyymie i z naywiększem zastanowieniem się rozważy każdą propozycyią, którą iey Ministrowie J. K. M. uczynić zechcą, byle tylko zgadzała się z iey honorem i godnością. Nayważnieyszą atoli iest dla niey rzeczą widzieć swoie imie w Liturgii umieszczone, gdyż opuszczenie go sprzeciwia się statutom i daie powod do mniemania, iakoby parlamentowe lub prawne przeciw niey dochodzenie przedsięwziętem bydź miało; dla usunięcia więc tego nieprzyiemnego mniemania obstaie, aby imie iey w modłach kościelnych było umieszczone. Daley, iż wyznaczone iey bydź musi mieysce na mięszkanie, iak n. p. pokoie w pałacu Kensington, którego nigdy nie odstąpiła. Gdy iey to wszystko przyznanem zostanie, tedy gotową iest słuchać dalszych propozycyy." Na to odpisał Lord Liwerpool: że opuszczenie imienia Królowey Jmć w Liturgii niema żadnego związku z parlamentowem lub prawnem dochodzeniem, ale zasadza się tylko na dawnieyszym przykładzie, iż imie Małżonki Króla Jerzego Igo nie było w modłach kościelnych umieszczone. Co do Królewskiego mięsz-

kania, niema teraz żadnego wolnego, gdyż Xiężna Kentu zaymuie pałac Kensington; lecz Ministrowie J. K. M. maią zlecenie postawić Królową Jmć w takim stanie, iż będzie sobie mogła podług upodobania naiąc mięszkanie. Na to odpowiedziała Królowa: że imie małżonki Krola Jerzego Igo opuszczone tylko w modłach było przez czas iey za granicą bawienia, i że przywrocenie iey imienia nie odzownie iest dla iey honoru potrzebne. — Potem proponowane i przyięte zostało pośrednictwo, którego protokół narad u Lorda Castlereagh między gabinetowi Ministrami i Patronami Królowey dołączony iest do powyższych pism. Na tych naradach oświadczono z strony Królowey, iż w nieszczęśliwych okolicznościach, w iakich się znayduie, nayszczerszem iey życzeniem iest utrzymać spokoyność publiczną, i chociaż niechętnie zezwala na oddalenie się z kraiu; żąda iednak, aby w którym kolwiek z kraiów obierze sobie mięszkanie, Ministrowie J. K. M. upoważnionemi byli do przyięcia i wprowadzenia iey do którego bądź Dworu, który odwiedzić zechce, iako Królowey połączonych królestw W. Brytanii. Niemniey żąda umieszczenia iey imienia w modłach kościelnych. Na to odpowiedziano z strony Ministrowskiey, iż to sprzeciwia się wszelkiey etykiecie, aby który z zagranicznych Dworów przyiął osobę, która do Dworu własnego Monarchy niema przystępu; lecz ieżelиby Królowa Jmć zechciała obrać swoie mięszkanie przy Dworze Medyiolańskim lub którymkolwiek z Włoskich, tedy J. K. M. obowięzuie się rozkazać swoim Ministrom, aby iey oddawali winne uszanowanie iako Królowey Angielskiey; wszelako nie może J. K. M. ręczyć, aby Dwory na iego zalecenie przyymowały ią iako Królową. Dano iey nadto poznać, iż gdy oznaczy swoie mięszkanie, Król wyrobi iey u parlamentu do życia po 50,000 Fs. rocznego dochodu. Królowa odpowiedziała na to z powagą, iż nie idzie iey o pieniądze i daleką iest od takowey myśli, ale nie może przestać na warunkowem zaleceniu przyięcia iey u obcych Dworów, i obstaie przy swoich żądaniach, i na tem zerwane zostały układy.

Lord Liwerpool uwiadomił wczoray wyższą izbę, iż układy pomiędzy obiema wysokiemi Stronami zerwane zostały, złożył, iak wyżey, dotyczące się ich papiery, i wniosł, aby wyznaczona w tym celu tayna kommissyia dopiero w piątek działania swoie rozpoczęła, i ażeby izba przeyrzawszy rzeczone papiery, postanowiła, czyli potrzebne iest lub nie dalsze zawieszenie iey działań.

Hr. Gray, który z naywiększym pośpiechem przybył do miasta, protestował się wszystkiemi siłami przeciw nadzwyczaynemu i bezprzykładnemu postępowaniu Ministrów. Widoczną iest rzeczą (mówił) iż Ministrowie unikaiąc odpowiedzialności i zwalić ią chcą na obie izby, czemu te wszelkiemi siłami opierać się powinny. Ministrowie proponuią prawne postępowanie, które zamyślaią przedsięwziąść; ale niemaią prawa żądania od izby, aby w tey mierze stanowiła. Nie tayna im treść papierów w zielonym worku i wiedzą czyli tayna kommissyia nakazać może prawne postępowanie lub nie; lecz więcey uczyniłoby im zaszczytu, gdy od razu powiedzieli iaki iest ich zamysł. — Po wielu ieszcze przymówieniach się, wniosek Lorda Liwerpool przyięty został.

Lord Castlereagh uwiadomiaiąc izbę

niższą o powyższem zerwaniu układów i złożywszy dotyczące się papiery, wniosł, aby obrady względem poselstwa Królewskiego tyczące się Królowey do iutra odłożone zostały. — P. Brougham ubolewał rszem z nim, iż układy nieszczęściem nie doszły do porządanego celu, zapewniaiąc iednak, iż nie z przyczyny obu umawiaiących się wysokich Stron. Wniosek Lorda Castlereagh został przyięty.

Gazeta Morning-Chronicle wyraża: Jakkolwiek niedoszły rozpoczęte z Królową układy, zdaie się iednak, iż obie strony dosyć zbliżyły się do siebie. Królowa zezwoliła na mięszkanie za granicą, a Król nie odmawia iey stopnia i tytułu Królowey; idzie tylko o widoczne poniżenie Królowey, iż opuszczone iest iey imie w modłach kościelnych, i że nie chcą iey zapewnić przyięcia iako Królowey Angielskiey przy Dworze, w którego kraiu obierze sobie mięszkanie. Wszystko to załatwionem ieszcze bydź może, i ieżeli wierzyć można wieściom, chodzą niektóre osoby za tem, aby obie strony dla uniknienia sądu publicznego zezwoliły na średnie przecięcie swoich pretenssyy. — Gazeta Goniec czyni zaś pytanie: dla czego P. Brougham list Lorda Liwerpool pod dniem 15 Kwietnia, który zawierał propozycyie Ministrów Królewskich, tak długo zatrzymał i nie oddał go Królowey? i spodziewa się, iż da względem tego zaspakaiaiące wyiaśnienie.

Z powodu powrotu Królowey do Anglii odbyła się niedawno w Spilsby processyia, składaiąca się przeszło z 4000 ludzi, pomiędzy któremi znaydowały się dwie osoby wystawiaiące Króla i Królową z koronami na głowach i kwiatami gustownie przybrane. Za niemi szło trzech mężczyzn niosących tabliczki z imionami Brougham, Wood i Denman. Na nastąpionym potem bankiecie, spełniano zdrowia Króla i Królowey, i śpiewano narodowe pieśni.

Królowa iest zdrowa: onegday przyięła Szeryffów i Nadwornego Koniuszego Xięcia Leopolda Koburgskiego. — Gdy Lord Prezydent, Ławnicy Szeryffowie i członki rady gminney złożyli Królowey wiadomy adress od miasta Londynu, i Ławnik Wood powracał z tego posłuchania, zaciągnął lud z nim powóz przy radosnych okrzykach do iego mięszkania.

W okolicy Wellington 5 do 600 robotników około kopalni węglanych zaprzestało robić i naywiększe popełniaią gwałty. Zewsząd ściągane są woyska, dla poskromnienia tych burzycielów.

Przeszłey niedzieli obchodzona tu była z wielką paradą woyskową i nabożeństwem rocznica bitwy pod Waterloo. Xiążę Jorku, naczelny Wódz woyska, znaydował się na niey i sam zaprowadził bataliion swego pułku, który wsławił się w tey bitwie, na nabożeństwo do kaplicy Whitehall.

W przeszłą sobotę dał Król Xięciu Gustawowi (synowi byłego Króla Szwedzkiego) i Xięciu Lichtenstein posłuchanie; stawionemi byli przez Posła Rossyyskiego i łaskawie od Monarchy przyiętemi.

Nowy nasz Poseł P. Bagot, odpłynął na okręcie Liffey do Petersburga.

Przeszły Hiszpański Ambasador przy naszem Dworze, Xiąże San Carlos, miał wczoray u Króla zapewne i pożegnalne

posłuchanie. Nowego zaś Ambasadora, Xięcia Frias, powitała dnia 16 b. m. deputacyia od bawiących tu kupców Hiszpańskich. Rzeczony Xiąże odpowiedział między innemi na to powitanie: "Poczytuię się za szczęśliwego, iż pomiędzy ziomkami za oyczyzną mieszkaiącemi, znayduię tego samego ducha, iaki ożywia zostaiących w oyczyznie. Nie wiele iuż znayduie się Hiszpanów nieuznaiących dobrodzieystw konstytucyi, lecz pomimo tego są nieprzyiaciołami tyranii i uciemiężenia. Co do mnie, byłem zawsze za wolnym Rządem. Gdy Francuzi pierwszy raz wtargnęli do Hiszpanii, znaydowałem się w wieku, w którym człowiek zaczena czuć, iż oyczyzna ma prawo do iego usług. Porwałem zatem oręż i walczyłem, powiedzieć mogę, przez sześć lat przeciw tym nieprzyiaciołom. Drugie sześć lat żyłem na ustroniu i opłakiwałem nieszczęścia mey oyczyzny. Lecz teraz ukończył się móy smutek, i cała Hiszpaniia cieszy się przyszłą szczęśliwością. Z ukontentowaniem zapewnić was mogę, Mci Panowie, iż Król więcey, niżeli która z innych osób iest do konstytucyi przywiązany. W Hiszpanii panować będzie rozumna wolność, i ludzie każdey części świata, którzy do tego kraiu przybędą, znaydą w nim opiekę."

Całkowity narodowy maiątek W. Brytanii w papierowych pieniądzach, w ruchomey i nieruchomey własności wynosi 3 do 4000 mill. funtów szterlingów.

Onegday w wieczór była gabinetowa rada u Lorda Liwerpool, na którey znaydowali się wszyscy Ministrowie i aż do północy trwała.

P. Plunkett wziął na siebie po śmierci P. Grattan obronę Irlandskich Katolików w izbie niższey.

Niedawno przybył do Filadelfii pierwszy okręt pod banderą Rzptey Kolumbiyskiey (Wenezueli, Santa Fe, &c.) która składa się z trzech kolorów, czerwonego, żółtego i niebieskiego.

Podług doniesień z Rio de la Hacha pod d. 24 Marca, Jenerał Montilla, do którego korpusu przyłączyło się z zebranego w Margarita przez Jenerała d'Evereux legionu 500 ludzi i 200 Kreolów, pociągnął przeciw Santa Marta i spodziewał się w drodze złączyć z Jenerałem Urdaneta, gdzie także Admirał Brion popłynął. Władze Rio de la Hacha posłały listy do Admirała Angielskiego Popham i Wielkorządcy Jamaiki, donosząc im, iż tam i w wszystkich portach, które znayduią się w ręku Kolumbiianów, handel iest wolny.

Listy z wyspy S. Troycy donoszą, iż oczekiwane od powstańców niecierpliwie posiłki przybyły nakoniec na rzekę Oronoko, to iest 6000 broni i 200 żołnierzy z Dublina do legionu Jenerała d'Evereux.

Z wyspy S. Tomosza nadeszła pod d. 10 Maia wiadomość, że korpus Hiszpański pod Pułkownikiem Araria pobity zupełnie został pod Santa Clara w prowincyi Kumana przez Jenerałów powstańców Saraza i Monegas. Strata woyska Królewskiego była bardzo znaczna i 200 iego ludzi przeszło do powstańców. Jenerał Bolivar zmierzał do oderznięcia Jenerała Hiszpańskiego Torre w Merida. Do Angustury nadeszło 30,000 broni i spodziewano się, iż kampaniia w Wenezueli i Nowey Grenadzie otworzy się w miesiącu Maiu.

DODATEK DO N.ro 55. GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 9 LIPCA 1820 ROKU W NIEDZIELĘ

Z Bruxelli d. 23 Czerwca.

Podług doniesień z Londynu pod d. 20 b. m. zdaie się zachodzić nadzieia spokoynego poiednania między Królem i Królową. D. 20 oznaymił P. Wilberforce izbie niższey, iż nazaiutrz uczyni wniosek względem złożonych przez Lorda Castlereagh papierów. P. Brougham oświadczył, iż nim nastąpi takowy wniosek muszą wprzod wyiaśnionemi bydź okoliczności, dla których zerwane układy zostały i czego ieszcze obie strony żądaią. Lord Castlereagh rzekł nato: iż niema nic do proponowania coby się wnioskowi P. Wilberforce sprzeciwiać mogło. Pragnie owszem, aby rzeczony wniosek zapobiegł dalszemu postępowaniu w tey sprawie; lecz nie widzi potrzeby usprawiedliwiać swoią stronę. P. Brougham mowił, iż ani Królowey, ani iey Patronów niema także przyczyny usprawiedliwiać, ale zostawia rzecz do rozstrzygnienia sądów kraiowych. Wiele członków żądało, aby P. Wilberforce obiawił przedmiot wniosku swoiego, ale tego nie uczynił.

Sąd w Harlem wydał d. 20 wyrok w sprawie między N. Królem naszem i Hr. St. Leu o zamek w tem mieście. Gdy Hr. St. Leu nie mógł dostatecznie dowieść, iż rzeczony zamek iest własnością Króla, przeto sąd uznał go bydź własnością kraiową i odmowił żądanego zań wynagrodzenia.

Z Nowegoiorku d. 8 Maia.

Senat w Wasingtonie odrzucił bil podwyższaiący celną opłatę od wprowadzanych rękodzieł. Izba Reprezentantów odrzuciła także bil podwyższaiący opłatę od wyprowadzanych towarów. Powszechna skłonność w Ziednoczonych Stanach iest teraz za kraiowemi rękodziełami i wielu ludzi nie używa do ubioru, iak tylko w kraiu wyrabianych materyy. — Kongress zakończy swoie posiedzenia dnia 15 b. m.

Z Szwaycaryi d. 14 Czerwca.

Z nowo przybyłem Nuncyuszem Papiezkiem rozpoczęły się w Lucernie narady; niewiadomy ieszcze ich wypadek, ale wiemy, iż tyczą się urządzenia biskupstwa w Szwaycaryi.

Dyryguiąca Rada stanu w Lucernie

uwiadomiła kantony, które należą do kapitulacyi woyskowey z Hiszpaniią, o przykrem położeniu znayduiących się tam pułków, i odezwie, którą Jenerał inspektor Wimpfen pod 30 Marca z Palma na Maiorce wydał, napominaiąc ie do rozsądnego j położeniu ich przyzwoitego postępowania, ponieważ płatnem woyskom, zwłaszcza obcem, nie przystoi mięszać się do politycznych stosunków kraiu i mniemań publicznych. Owszem pułki Szwaycarskie cieszyć się powinny z wspaniałomyślnego kroku Króla i odzyskaney przez Hiszpanów wolności, i iak dawniey zaprzysięgły wierność Królowi i tronowi, tak i teraz obowiązały się wykonaną z rozkazu Króla przysięgą bydź wiernemi ustanowioney przez Stany w r. 1812 konstytucyi i oney bronić.

Kongress względem stosunków Szwaycarskiego handlu rozpocznie się dnia 15 b. m. w Lucernie; lecz kongress ten, co do wolnych związków i nieograniczonego handlu Szwaycaryi nie potrafi pewnie żadney przynieść ulgi.

Z Kopenhagi d. 20 Czerwca.

Jedno z pism tuteyszych zawiera co następuie: — Gdy twierdza Friedrichshall w r. 1814 poddała się Szwedom, mnostwo ich pobiegło na mieysce, na którem poległ Karol XII i oglądało postawiony tam drewniany krzyż z napisem: "Karolowi XII poległemu podczas oblężenia Friedrichshall dnia 11 Grudnia 1718 r.„ Minister Rossyyski, Hrabia Suchtelen, na pamiątkę kawał tego krzyża urznął; Szwedzi odwiedzaiący to mieysce, czynili toż samo, aż nakoniec cały krzyż zniknął. Na iego więc mieysce postawiono znalezioną w sklepieniach twierdzy kamienną piramidę z tym samem napisem, która pamięć tego wielkiego i walecznego Króla do poźney dochowa potomności.

W rozwalinach dawnego zamku Colding, poważnego zabytku dawnych czasów, który przez 6 wieków mieścił w sobie Królów i Xiążęta, zawaliły się niedawno wschody na wieżą kościoła tego zamku. Szczęściem, że tam nie wiele znaydowało się ludzi, iednakże i z tych kilku lekko uszkodzonych zostało.

Etatowy Radca Cramer w Kiel znalazł przed dwiema laty w klasztorney bibliotece w St. Gall rękopism z 11go wieku, zawieraiący objaśnienia Juvenalisa, które maią bydź daleko ważnieysze, niżeli dotąd znane.

Od brzegów Menu d. 27 Czerwca.

Posiedzenia zgromadzenia Stanów Wirtembergskich odroczył Król d. 20 b. m. do 1 Grudnia r. b.

Od 20 Marca muzeum w Bonn posiada 20 kamiennych ołtarzów powiększey części z przedziwnie wyrobionemi wyobrażeniami Bożków, 12 nagrobowych kamieni; na iednym znayduie się wizerunek w całey wielkości poległego w bitwie pod Herman Legata Varus, i mnóstwo innych powiększey części w tey prowincyi odkopanych zabytków starożytności, bronzowych i marmurowych popiersiów, urnów, broni, pierścieni i innych sprzętów i 159 dobrze utrzymanych pieniądzów.

DONIESIENIA

Wydział Dochodów Publicznych i Dóbr Narodowych w Senacie Rządzącym Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu. — Z mocy Uchwały Senatu Rząd: z dnia 14 z. m. N. 1971 do powszechney podaie wiadomości, iż w dniu 20 Lipca r. b. o godzinie 10 z rana w Biórze Wydziału Dochodów

Publicznych odbędzie się publiczna Licytacyia sprzedaży na dziedzictwo Domów Akademickich pod Nrm 274 i 276 przy ulicy Gołębiey położonych, i 309 przy ulicy wiślney narożnie stoiącego. Domy te są oszacowane przez przysięgłych w sztuce biegłych, i tak Dom pod N. 274 oszacowany iest na Złp. 3799 gr. 5. Dom N 276 na Złp. 4815 gr. 16. Dom N. 309 na Złp. 5954 gr. 7 te więc Summy stanowic będą pretium fiscy do pierwszego wywołania. Licytować chcący złożą dziesiątą część summy szacunkowey na Vadium. Co do Domów Nru 276 i 309 połowa summy z Licytacyi wyniknąć maiąca winna bydź złożoną w Kassie Główney w dniach czternastu od zawiadomienia Plus-Licytanta o zatwierdzeniu aktu Licytacyi przez Senat Rząd:, druga zas połowa pozostanie przy Realności do lat sześci od którey procent po 5 od 100 decursive płaconym bydź będzie powinnien, zostawiona iest wolność Nabywcy złożenia drugiey połowy summy szacunkowey czyli zaraz czyli też poźniey w każdym roku za poprzedzaiącem oznaymieniem wypłaty na pół roku. Zaś co do Domu pod N. 274 pierwsza połowa summy z Licytacyi wyniknąć maiąca tak iaś wyżey w 14 dniach, druga zaś] połowa winna bydź będzie wypłaconą w przeciągu czterech następnych lat, to iest tak, aby co rok iedną czwartą część z tey drugiey połowy Nabywca z procentem opłacił, pierwszy więc termin do wniesienia 1/4 części zaczynać się będzie w dniu 1 Czerwca 1821. Inne warunki odczytane będą Konkurrentom w czasie Licytacyi; do dnia iednak nastąpić maiącey Licytacyi wolne są do przeyzrenia każdemu w Biórze Wydziału Dochodów Publicznych, oprócz tego chcący się przekonać o stanie wewnętrznym i zewnętrznym tych Domów udadzą się do dozorcy Domów Akademickich P. Boguckiego.

W Krakowie dnia 1 Lipca 1820 roku.

Sobolewski.
Gadomski, S. W.

Pod dniem 7 Lipca r. b. Anna z Pinińskich Popielowa i Michał Popiel, wszystkie przez siebie pełnomocnictwa, a mianowicie pierwsze pod dniem 12 Lipca 1818 r. aktem prywatnym, drugie pod dniem 24 Lipca 1817 r. na osobę Gabryela Popiela wydane odwołali i za nie ważne ogłosili, i o tym wszystkich kogo to dotyczeć się może, niniejszym zawiadomiaią. — W Krakowie d. 7 Lipca 1820 r.

Michał Popiel.

Dyrekcyia Główna Górnicza, z mocy reskryptu Wysokiey Kommissyi Rządowey Spraw Wewnętrznych i Policyi z dnia 17 Czerwca r. b. Nro 227/841 z Maia 20 wydanego działaiąc, czyni wiadomo wszystkim chęć kupna maiącym, Baranów Hiszpańskich, Baranów i Owiec poprawnych, iż w Mieście Kielcach Woiewódzkim w Kancellaryi Główney Dyrekcyi Górniczey dnia 24 Lipca r. b. o godzinie 10 ranney zacznie się publiczna Licytacyia przez głośne wywoływanie na sprzedarz następuiących gatunków Owiec w oznaczoney do Licytacyi cenie.

1.	Baranów Hiszpańskich trzech letnich	sztuk 3	a fl. 108	sztuka.
2.	Baranów Hiszpańskich iednorocznych	sztuk 27	a fl. 90	sztuka.
3.	Baranów poprawnych dwuletnich	sztuk 30	a fl. 36	sztuka.
4.	Baranów poprawnych iednorocznych	sztuk 80	a fl. 32	sztuka.
5.	Matek poprawnych iednorocznych	sztuk 10	a fl. 18	sztuka.
6.	Skopów poprawnych dwuletnich	sztuk 80	a fl. 12	sztuka.

i ciągle aż do zupełnego wyprzedania kontynuować się będzie. Życzących sobie tego kupna zaraz za gotową nastąpić maiącą zapłatę na dzień i godzinę oznaczoną zaprasza. Działo się w Kielcach na posiedzeniu Główney Dyrekcyi Górniczey dnia 24 Czerwca 1820 roku.

Dyrektor w zast: *Graff.*
Sekr: Jener: *Tomaszewski.*

Trybunał I. Instancyi W. M. Krakowa i iego Okręgu. Podaie do publiczney wiadomości, iż licytacyia Domów pod L. 131 i 133 przy ulicy Długiey na Kleparzu w Gminie 7 do Sukcessorów Nackiewiczów należących sytuowanych, z których pierwszy to iest: pod L. 131 za summę 1,243 Złp. a drugi zaś pod L. 133 za summę 1219 oszacowa-

nych, w dniu 24 Lipca r. b. tudzież Domu spustoszałego z Ogrodkiem Xięd. a Walantego Grabowskiego, na Kaźmierzu pod L. 17 w Gminie 6 stoiącego, przez wsztuce biegłych za summę 529 Zp. 20 gr. oszacowanego, w dniu 27 Lipca r. b. przez publiczną licytacyią w swym Trybunale odbyć się maiącą, nastąpi, a to pod warunkami, iuż ogłoszonemi. — Wreszcie uwiadomia się chęć licytowania maiących, iż do takowey licytacyi pośrednictwo Patronow nie iest potrzebne.

W Krakowie d. 12 Czerwca 1820 r.

Bernard Dwernicki.
Skarzyński, Sekr.

Trybunał I. Instancyi W. M. Krakowa i iego Okręgu. Podaie do publiczney wiadomości, iż gdy ogłoszona w dniu 27 Kwietnia r. b. i w Dzienniku Rządowym Nr. 18, 19 i 20 umieszczona licytacyia Kamienicy pod L. 335 przy ulicy Szewskiey w Krakowie w Gminie 3 sytuowaney, Jana Rychtera własney, za summę 17,953 Złp. 15 gr. oszacowaney, tudzież Domu pod L. 620 przy ulicy Rożaney w Krakowie w Gminie 5 Grzegorza i Katarzyny Zielińskich własnego, za summę 1033 Zp. 10 gr. oszacowanego spełzła dla braku licytantów, przeto Trybunał w myśl artykułu 8go prawa Seymowego w dniu 15 Grudnia 1818 r. względem Domów spustoszałych zapadłego postępuiąc, termin do powtórney licytacyi pomienioney Kamienicy na dzień 20, a pomienionego Domu na dzień 27 Lipca r. b. naznacza, a to pod warunkami iuż ogłoszonemi, to iest:

1. Iż chęć licytowania maiący winni są tytułem vadii przed rozpoczęciem licytacyi 10tą część szacunku złożyć.

2. Nabywca ma połowę summy z licytacyi wypadaiącey w dni 10 złożyć do składu Sądowego, a druga połowa zostanie przy teyże Kamienicy do lat trzech z obowiązkiem płacenia prowizyi po 5 od 100 wolno iednak nabywcy całą summę z licytacyi wypadaiącą w powyższym terminie złożyć.

2. Nabywca obowiązany iest stosownie do uchwały Seymowey z dnia 15 Grudnia 1818 r. kupioną Kamienicę w przeciągu roku iednego wyreparować.

4. Niedopełniaiący powyższych warunków, utraca vadium, i nowa licytacyia na iego koszt przedsięwzięta zostanie. — Opisy pomienioney Kamienicy i Domu wraz z ich oszacowaniem, znayduią się w Kancellaryi Pisarza Trybunału. Chcący licytować, mogą do takowey licytacyi bez pośrzednictwa Patronów zgłosić się.

W Krakowie d. 12 Czerwca 1820 r.

Bernard Dwernicki.
Skarzyński, Sekr.

Podpisany, dawniey Naczelny woyskowy chirurg, a teraz od iednego z sławnych Uniwersytetów approbowany Dentysta, ma honor uwiadomić Publiczność, iż odmienił swoie mieszkanie, i uprasza naypokorniey Osoby, które go zaszczycaią swoim zaufaniem, iako też któreby go zaszczycić raczyły, aby udawały się do Kamienicy w Rynku pod Nr. 237 JP. Dzwonkowskiego, na przeciwko kościoła S. Woyciecha, gdzie znayduie się Resurs; zastać go można zawsze z rana od godziny 7 do 10, a po południu od 2 do 5. — Spodziewa on się, iż przez ciągłą swoią pilność zasłuży zawsze na łaskawe względy Publiczności, co iest zawsze naygorętszem iego życzeniem.

J. Löfler.

Potrzebuiąc do Fabryki znaczney w Mieście Sandomierzu prowadzoney dwoch Maystrów kunsztu Mularskiego, iako też iednego kunsztu Ciesielskiego, którzyby na planach znaiąc się takowe exekwować mogli, uwiadomia się życzących sobie roboty Maystrów obu kunsztów by się do Miasta Sandomierza do Budowniczego Rządowego Fr. Reinsztein listownie *franco* zgłosili, i żądania swe, czyli robotę całkiem na siebie wziąść, lub też dziennie za pracę swą wynadgrodzeni bydź chcą, przedstawili.

W dniu 14 Lipca r. b. o godzinie 3 popołudniu w Krakowie na Kleparzu w domu pod L. 9. odbędzie się w drodze Exekucyi Sądowey Licytacyia na wydzierżawienie dwuletnie to iest od 15 Lipca 1820 r. do 14 Lipca 1822 r. Dochodów z domu pod L. 9 w Krakowie na Kleparzu Sytuowanego Warunki do wydzierżawienia tychże Dochodów przed rozpoczęciem się Licytacyi publikowanemi będą; Chcący licytować raczą w Vadium Złp. 100 bydź zaopatrzonemi. — w Krakowie dnia 6 Lipca 1820 r.

Hen. Salamonski, Kom: Sąd: